

במתנה

דפיו זהב

על מה שבנוזר זכשיו.

הרבנית ימימה מזרחי

בעריכת יקרת פרידמן

גיליון 284

לט"ו באב ✦ ט"ז מנחם אב ה'תש"פ (6/8/2020)

לגעת בקודש

בט"ו באב המשנה בעצם מתצפתת את המחול הנהדר הזה של הבנות בכרמים ואת הבנים שנפנים לשם, כי כל מי שאין לו אשה נפנה לשם,⁶ ואנחנו מהצד עומדים באהדה ובתפילה ענקית: "שיצליח להם! שיצליח להם!"

זה תיקון האיבה. זה תיקון ה"איכה ישבה בך". כשעם ישראל מתגייס למען צערם של מבודדים ושל בודדים, קוראים לזה "לא היו ימים טובים כאלה לישראל". כי ישראל טובים! כך, יום כיפור הוא תיקון הבין-אדם-לחברו. וט"ו באב, גם הוא, תיקון הבין-אדם-לחברו.

שואלת אישה מאוד-מאוד חכמה את רבי יוסי: "תגיד, האלוקים שלך, מה הוא עושה מהיום שהוא ברא את העולם?" והוא אמר לה: "מזוג זיווגים".⁷ רגע, אבל הוא לא, הוא לא! אילו אכן כך הוא עושה מהיום שברא את עולמו, אז למה כל כך הרבה מבקשים ומבקשות עדיין את זיווגם!

והמטרונה (שהיא לגמרי לא מטומטמת, היא אישה חכמה מאוד) אומרת: "אם זה מה שה' עושה, ואם ה' הוא כל-יכול, ועדיין הוא מעכב את הזיווגים, זה מפני שהוא רצה שנהפוך לחברה טובה יותר. שנתאכפת גם אנחנו ונעשה משהו עבורם".

ומה היא עושה? היא לגמרי לא טיפשה. היא לוקחת יוזמה: חתונה ממבט ראשון. 😊 היא לוקחת את כל העבדים ואת כל השפחות שלה ומשדכת אותם. והיא חושבת לפני שהיא משדכת אותם. היא לא טיפשה. היא רואה שזה מתאים פחות או יותר לזו, אבל למחרת בבוקר, הם מגיעים - דין עינו שמיטא, דין רגליה תבירא, זה רגלו שמוטה וזו עינה טרוטה.⁸ ואז היא אומרת לרבי יוסי: "לית אלו-ה כאלהכון. באמת אלוקים שלך הכי גדול".

לא מזמן היינו ב"איכה ישבה בך"¹ וחז"ל אומרים לנו שזה ראשי תיבות "איכה". והשל"ה הקדוש אומר שבלי לט"ו באב הופכת ה"איכה" ל"ביאה"; הביאני המלך חדריו.² זאת אומרת שבלי לה זהה אנחנו אומרים (בסדר הפוך) ביאה - בך ישבה איכה העיר. מה פתאום? תראו איך היא נראית כמו עיר גדולה, מלאת ערות, מלאת התעוררות. זאת אומרת שמהו בערב הזה הופך מאיבה לביאה. זה קסם, פלא גדול שמתרחש באחת.

והשאלה הגדולה היא, מה הופך את הערב הזה והיום הזה לכל כך מסוגל?

וחז"ל אומרים לנו: שנאת חנים החריבה בית. מביישים מישהו (בר קמצא) בצורה נוראה וכולם רואים ולא עושים דבר.³ וביום ט"ו באב, מתקנים את האיבה. "איבה" היא התעלמות מצער של מישהו אחר. היום הזה מוקדש באהבה לרווקים ולרווקות שחווים כזה צער, ומבשרך לא תתעלם.⁴ ולכן המלים המהממות הן, לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב וכיום הכפורים.⁵ זה לא יום טוב לרווקות או יום טוב לרווקים; "ימים טובים לישראל" - זה יום טוב לעם ישראל שמתגייס עבור מצוקתו של מישהו אחר, עבור בושתו של מישהו אחר.

¹ איכה א', א.

² שיר השירים א', ד.

³ תלמוד בבלי, גיטין נה, ע"ב-נו, ע"א. [תרגום שטיינזולץ] וגם: מדרש איכה רבה ד, ב': "על קמצא ובר קמצא חרקה ירושלים" - "ומפרש: על קמצא ובר קמצא נחרבה ירושלים, וכך היה מעשה: אדם אחד שאוהבו היה נקרא קמצא, ושונאו היה נקרא בר קמצא. עשה סעודה, משתה גדול, אמר לו לשמשו: "לך הבא לי את קמצא אוהבו. הלך והביא לו בטעות את בר קמצא (שונאו). בא בעל הבית מצא אותו, את בר קמצא, שהוא יושב בסעודה. אמר לו, לבר קמצא: "הרי אדם זה, כלומר, אתה, שונא של אותו אדם, שלי הוא, מה אתה רוצה כאן?" "צא!" אמר לו בר קמצא: "הואיל וכבר באתי, הנח לי ואתן לך דמי כל מה שאני אוכל ושותה, ואל תביישני בזה שאתה מגרש אותי מן הסעודה." אמר לו בעל הבית: "לא". אמר לו בר קמצא: "אתן לך דמי חצי סעודתך ובלבד שלא תוציאני!" אמר לו: "לא". אמר לו: "אתן לך דמי כל סעודתך!" אמר לו: "לא", ולבסוף אחזו בידו והעמידו והוציאו החוצה. אמר בר קמצא: "הואיל והיו יושבים שם חכמים ולא מחו בו אף על פי שראו כיצד הוא מביישני, למד אתה מכאן שנוח להם בדבר כזה. אלך, ואלשין עליהם בבית המלך." הלך למלכות אמר לו לקיסר: "מרדו בך היהודים!"...

⁴ ישעיהו נ"ח, ז.

⁵ משנה, תענית ד', ח.

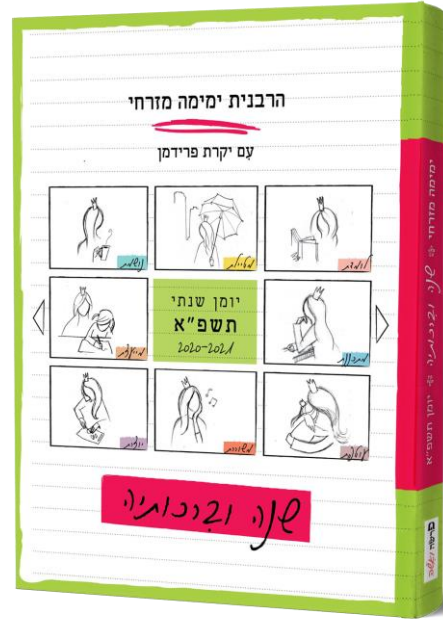
⁶ תלמוד בבלי, תענית לא, ע"א וגם: מדרש איכה רבה, פתיחתא ל"ג.

⁷ מדרש בראשית רבה ס"ח, ד.

⁸ שם.

**אחרי שנה טרופת נשימה
באה שנת תשפ"א, שתשאף עבורנו מחדש.**

היומן האהוב חוזר!

**יומן "שנה וברכותיה"
של הרבנית ימימה מזרחי**

✓ קפסולות של תורה נשית מבראשית

✓ חיבור מרענן לחגים

✓ שירה ומילים שמשמחות את הלב - והשנה התחדשנו,
יש לנו שותפות תוכן מקסימות!

✓ וכמובן, המון מקום בשבילך לכתוב, לתכנן ולחלום.

📦 ליומן מצורפת גם מתנה בלעדית בכל רכישה

כאן מתרשמים, מתרגשים ומזמינים <<

https://parasha.org/yoman2020_kehila

להזמנות דרך הטלפון: 077-8066747

וגם 054-345-3788

אז רגע. אם צריך התערבות אנושית, וה' אומר "מבלי שהחברה תתגייס לעזרת הרווקים והרווקות אני לא משדך", אז למה היא לא הצליחה? הרי זה בדיוק מה שהיא עשתה. מה רוצים מחייה?

והתשובה: כשאתם מגיעים לגעת בקודש הזה, בכאב הגדול והענק הזה, שמתפרש על פני כל החברות, אתם לא המטרונה. והם - לא העבדים והשפחות שלכם. את זה תשרשו. חסכו מהרווקים את ההמלצות שלכם, תפסיקו להעיר, תפסיקו לרצות לתקן את "הרווקה העקשנית" ואת "הרווק הבררן". כך זה לא ילך. הזוגות האלה מגיעים בבוקר ואומרים: "אבל לא שאלת, מטרונה! אני לא רוצה בו. אני לא רוצה בה".

ענווה, אנשים. נכון, ה' לא ישדך בלעדיכם. ה' חפץ בחברה מתאכפתת, ולכן כל המשמח חתן וכלה, זוכה לקולות שנשמעו בהר סיני.⁹ זקוקים לכם, מתווכים! זקוקים לאכפתיות שלכם. זה תיקון האיבה. אתם תביאו אותו אליה ואותה אלינו. אתם תהפכו "איבה" ל"ביאה". אבל אתם תבואו כמו עבדים ושפחות. אתם תבואו כמה שפחות מאמינים בעצמכם ובחוכמתכם. אתם לא תאפסו ותשימו אותם בכאב על כאב. "איכה ישבה בדד", אומר הרבי ממעזריטש, זה "בד-ד" - ב-ד' אמות בתוך ד' אמות. זו בדידות בתוך בידוד. ד'- בתוך ד', "איכה ישבה בדד", כמה אפשר?

והיות שהצטערתם בכפליים, רווקים ורווקות אהובים שלנו, אתם תשמחו בכפליים! ואנחנו מביטחים לכם לבוא אליכם בענווה, כמו רבי יוסי שמתמודד עם המטרונה. הוא זה שנכנס לתוך חורבה ושמע **בת קול שמונהמת פיונה**.¹⁰ הוא נכנס לתוך המקום הזה, החרב הזה, הפגוע הזה, הכאוב הזה, ועומד בתפילה גדולה כי אכפת לנו מכן ומכם. כי אנחנו רוצים בשמחתכם. כי אנחנו מבינים

⁹ תלמוד בבלי, ברכות ו, ע"ב: "ואמר רבי חלבון, אמר רב הונא: 'כל ההנהגה מסעודת חתן ואינו משמחו עובר בתמשה קולות, שנאמר: "קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול פלה קול אומרים הודו את ה' צבאות". ואם משמחו מה שזכרו? אמר רבי יהושע בן לוי: 'זוכה לתורה שנתנה בתמשה קולות, שנאמר: "ויהי ביום השלישי בהיות הבקר ויהי קולת וברקים וענן כבוד על הקר וקול שופר וגו'. ויהי קול השופר וגו' והאלקים יעננו בקול". איני? והא פתיב "וככל העם רואים את הקולות"! אותן קולות, דקודם מתן תורה הו'".

¹⁰ תלמוד בבלי, ברכות ג', א: "תנא, אמר רבי יוסי: 'פעם אחת הייתי מהלך בדרך ונכנסתי לחורבה אחת מחורבות ירושלים להתפלל. בא אליהו זכור לטוב ושמר לי על הפתח, (והמתין לי) עד שסיימתי תפילתי. לאחר שסיימתי תפילתי אמר לי: "שלום עליך, רבי". ואמרתי לו: "שלום עליך, רבי ומורי". ואמר לי: בני, מפני מה נכנסת לחורבה זו? אמרתי לו: להתפלל. ואמר לי: הנה לך להתפלל בדרך. ואמרתי לו: מתברא הייתי שמה יפסיקו בי עובדי דרכים, ואמר לי הנה לך להתפלל תפלה קצרה. באותה שעה למדתי מנווה שלשה דברים: למדתי שאין נכנסין לחורבה, ולמדתי שמתפללין בדרך, ולמדתי שהמתפלל בדרך מתפלל תפלה קצרה. ואמר לי: בני, מה קול שמעתי בחורבה זו? ואמרתי לו: שמעתי בת קול שמונהמת פיונה ואמרתי: "אוי לבנים שבפגנותיהם החרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי והגליתים לבין האומות". ואמר לי: חידו וחי ראשך, לא שעה זו בלבד אומרת פה, אלא בכל יום ויום, שלש פעמים אומרת פה. ולא זו בלבד אלא, בשעה שישאל נכנסין לבתי נכנסות ולבתי מדרשות ועונין "הא שמיה הגדול מבורך", הקדוש ברוך הוא מנענע ראשו, ואמר: "אשרי המלך שמקלטין אותו בביתו פה, מה לו לאב שהגלה את בניו, ואוי להם לבנים שגלו מעל שולחן אביהם".

שכל הנושא אישה, **כְּאִילוֹ בְּנֵה אַחַת מִחוֹרְבוֹת יְרוּשָׁלַיִם**¹¹ וכל זמן שאתם לא בנויים, משהו בנו הרוס.

אני רוצה שנישא תפילה, כולנו ביחד, את פרק התהלים המשגע הזה, **אֵשָׁא עֵינַי אֶל הַהָרִים מֵאֵין יְבֵא עֲזָרִי**, שיעקב אבינו אומר במצוקתו כשהוא מחפש את ה-**עֲזָרָה כְּנִגְדֹה**¹² (**מֵאֵין יְבֵא עֲזָרִי**)¹³ שבעה פסוקי נחמה, כנגד שבעה דנחמתא. בואו נגיד באהבה גדולה, בענווה הגדולה, את מזמור האכפתיות של מי שרוצה חברה מתוקנת, של מי שמבקש שכבר תבואי הביתה, שכבר תבואי הביתה. אנחנו הופכים עכשיו איבה ל-ביאה:

שיר למעלות: **אֵשָׁא עֵינַי אֶל הַהָרִים מֵאֵין יְבֵא עֲזָרִי.**
עֲזָרִי מֵעַם ה' עֲשֵׂה שְׁמִים וְאָרֶץ.
אֶל יִתֵּן לְמוֹט רִגְלֶךָ; אֶל יָנוּם שְׁמֶרְךָ.
הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל.
ה' שְׁמֶרְךָ; ה' צִלְךָ עַל יַד יְמִינֶךָ.
יִוָּמֵם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יִכָּכֶה; וַיִּרְחַב בְּלִילָהּ.
ה' יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל רָע: יִשְׁמַר אֶת נַפְשֶׁךָ.
ה' יִשְׁמַר צִאתְךָ וּבֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

שבפעם הבאה שתצאי - את תבואי.

כשבפעם הבאה שתצא - אתה תביא אותה אל ביתך; **בּוֹאֵי כְּלָה**,
בּוֹאֵי כְּלָה.¹⁴

אוהבת אתכן. באהבה ענקית מחכה לשמחתכן השלמה.

בצוות העריכה: הדסה סאסי

¹¹ תלמוד בבלי, ברכות ו', ע"ב.

¹² בראשית ב', יח.

¹³ תהילים קכ"א, א.

¹⁴ רבי שלמה אלקבץ, "לכה דודי", מתוך סידור התפילה, סדר קבלת שבת.